

Hoci má budova bývalej parnej elektrárne, v ktorej dnes sídli Tatranská galéria (TG), už viac ako sto rokov, možno povedať, že jej úspešná novodobá história sa spája najmä so súčasnou riaditeľkou Annou Ondruškovou. Práve ona z galérie urobila modernú kultúrnu inštitúciu, známu doma i vo svete. V galérii pôsobí už viac ako pätnásť rokov a dôverne pozná, aké náročné je získavať finančné prostriedky pre podtatranský región, nielen čo sa týka kultúry, ale i školstva či cestovného ruchu. Dlhodobou v súvislosti s nimi skloňujeme potrebu viac zdrojového financovania, no v praxi málokde aj reálne funguje. Riaditeľke TG sa však darí úspešne rozvíjať aktivity, ktoré od New Yorku po Ukrajinu propagujú náš región, pomáhajú vytvárať pracovné príležitosti pre mladých ľudí a vďaka zbierkotvornej stratégii tvoria kultúrne dedičstvo nielen podtatranského regiónu.

„Navštívila som množstvo školských, technických či mládežníckych zariadení vo Francúzsku, Anglicku, New Yorku, Amsterdame. Prešla som si kultúrne a vzdelávacie inštitúcie veľ-

kých krajín a získavala poznatky, ako pracovať s mládežou a získavať finančné zdroje. Tieto skúsenosti chcem odovzdať ďalej, preto sa uchádzam o mandát poslankyne vyššieho územného celku,“ vysvetľuje svoju motiváciu profesionálka, ktorá jedenásť rokov v Akadémii umenia prednášala dejiny umenia a možnosti kultúrnej politiky. Práve z týchto poznatkov a skúseností sa vykreatovali priority, ktorým sa chce ako poslankyňa venovať. „Na Slovensku, a v Prešovskom kraji zvlášť, nie je význam kultúry v živote a profesionálnom rozvoji mladých docenený. Stále nedokážeme kultúru, hoci náš kraj má až dvadsaťdeväť kultúrnych inštitúcií, efektívne zapojiť do rozvoja cestovného ruchu tak, aby prinášala prosperitu celému regiónu.“ Súčasťou rozvoja cestovného ruchu musí byť podľa nej aj šport či väčšie zapojenie mladých ľudí. Kultúrny turizmus je jednoducho dnes vo svete prioritou.

„Mám deti a viem, aké ťažké je nájsť v tomto regióne prácu. Ponúk je veľmi málo, preto považujem rozvoj kultúrnej turistiky a vytváranie príležitostí pre mladých ľudí za kľúčové.“

TG je regionálna inštitúcia, kto-

rá okrem mesta Poprad spolupracuje aj s okresmi Kežmarok, Levoča a Stará Ľubovňa. V čase finančnej krízy, keď galérie stále expozície skôr zatvárajú, sa im podarilo v TG otvoriť stálu expozíciu a v Spišskej Starej Vsi Galériu Ferdinanda Katonu, ktorá vhodne rozvíja ponuku regiónu doteraz orientovanú predovšetkým na splav Dunajca a turistiku. Pod patronátom TG je i najstaršie sympóziu v strednej Európe Vyšné Ružbachy, ktoré na budúci rok oslávi okrúhle 50. výročie svojej existencie. Minulý rok tu začali s reštaurovaním a rekonštrukciou plastík, ktoré tento jedinečný areál ponúka. Sochárske sympóziá už 15 rokov organizujú aj vo Vysokých Tatrách. V areáli Kúpeľov Nový Smokovec sa nachádza unikátna prírodná galéria Umelci Tatrám, ktorú tvoria diela najrenomovanejších slovenských a poľských sochárov. A ďalším úspechom je vybudovanie novodobej kalvárie na Peknú Vyhliadku, z ktorej sa po šty-

roch rokoch prác stalo pútnické miesto s trinástim zastaveniami od známych sochárov, ktorú veriaci na Veľký piatok využívajú aj ako Krížovú cestu.

TG spolupracuje so všetkými kultúrnymi inštitúciami, či už ide o hvezdárne, múzeá či knižnice. Galéria má svoje vlastné malé vydavateľ-

stvo a grafické štúdio, a za posledných 15 rokov vydala spolu 40 publikácií. Vďaka úsiliu A. Ondruškovovej sa TG, podtatranský región i Prešovský kraj pýši zbierkovým fondom s viac ako šesťsto dielami s témou Tatier od slovenských a českých autorov. Navštívili s nimi už sedem krajín, pretože aj vďaka dobrým vzťahom s veľvyslancami mohli usporiadať výstavy, ktoré propagovali náš región. „Všade vo svete sa diplomatická propagácia regiónu robí práve cez umenie. Po našej výstave v Portugalsku prišla do Tatier delegácia portugalských novinárov, aby doma spropagovali Slovensko ako také. Boli sme v Izraeli, v Prahe

sme v troch galériách súčasne vystavili spolu 150 diel. V Maďarsku, v čase napätých slovensko-maďarských vzťahov, keď aktivisti v uliciach štrajkovali, my sme otvárali výstavu o Tatrách, a bola plná. V Helsinkách sme predstavili tvorbu pána Zoričáka, v Moskve sa propagačné materiály o našom regióne rozchytali už na vernisáži. Aj toto je jedna z možností propagácie nášho kraja.“

A. Ondrušková veľký význam vo svojej práci pripisuje aj akvizičnej politike. „Je to plánovaná, cieleňá, vedecko-výskumná činnosť našej galérie, v rámci ktorej mapujeme, ktorí umelci sú hodnotní a ktoré ich diela by mali byť v zbierkovom fonde. Je to dôležité, pretože ide vlastne o kultúrne dedičstvo, ktoré tu po nás ostane. V našom kraji však chýba podpora akvizičnej činnosti zbierkotvorných inštitúcií - múzeí a galérií. Hoci zachováваме kultúrne dedičstvo Slovenska, s týmto problémom bojujeme neustále. Dvadsať rokov dejín súčasného výtvarného umenia absentuje v zbierkových fondoch inštitúcií. Čím teda predstavíme našu dobu budúcim generáciám?“

P. V. Čakovská